

בס"ד. שיחת ש"פ ויקהל-פקודי, פ' פרה, מבה"ח ניסן, ה'תשכ"א.

בלתי מוגה

א. ידוע פתגם אדמו"ר הזקן, שכ"ק מו"ח אדמו"ר חזר עליו כמ"פ, שצריכים ללמוד הוראה מפרשת השבוע. ולכן קורין ולומדים הפרשה במשך כל השבוע, כדי ללמוד ממנה הוראה.

ומובן, שלימוד ההוראה מפרשת השבוע הוא מכל הפרטים שבה, כולל גם — מזה שבזמנים ידועים קורין ב' סדרות בשבוע אחד.

ובהקדמה:

ככל² הענינים שבתורה, הרי גם חלוקת הסדרות אינה בדרך מקרה ח"ו, אלא בדיוק ובכוונה, והיינו, שלכל סדרה יש נקודה המיוחדת שלה (ולא שבגלל גודל הכמות הוכרחו לחלק את התורה לסדרות. וגם שמה של כל סדרה אינו משום שהסדרה פותחת בתיבה זו, אלא להיפך — בשם הפרשה מרומז תוכן נקודת הפרשה, ולכן ראש ותחלת הסדרה הוא בתיבה זו³).

וזהו מ"ש בזהר⁴ שישנם ג"ן (53) סדרים דאורייתא, שמזה מובן שג"ן סדרות שבתורה הוא מספר מדוייק בכל שנה, גם באותם שנים שבהם סדרות מסויימות נקראות יחד — כי חלוקת הסדרות היא מצד עניניהם השונים, שבכל סדרה ישנה הנקודה המיוחדת לה, אלא, שלפעמים קורין כל נקודה בשבוע בפני עצמו, ולפעמים — כאשר ב' סדרות הן מחוברות — קורין ב' נקודות בשבוע אחד⁵.

ומזה מובן, שפרשיות ויקהל ופקודי — אפילו באותן שנים שנקראות יחד — יש בהן ב' נקודות נפרדות. ואף שב' הפרשיות עוסקות בעשיית המשכן וכליו (פרשיות תרומה ותצוה עוסקות בציווי הקב"ה לעשות את המשכן וכליו, ואילו פרשיות ויקהל ופקודי עוסקות בעשיית

(1) סה"ש תש"ב ע' 29 (נעתק ב"היום יום" ב חשוון).
 (2) מכאן עד סוס"ד — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיש), ונדפס בלקו"ש ח"ג ע' 933 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנחה בלתי מוגה.
 (3) ראה גם לקו"ש חכ"א ע' 250 ואילך. וש"נ.
 (4) ח"א קד, ב. תקו"ז תי"ג (כט, ריש ע"ב).
 (5) ראה גם לקו"ש חיי"ט ע' 298 ואילך. וש"נ.

המשכן וכליו, כפי שבנ"י עשאוּם כאן למטה), אעפ"כ, יש בהם ב' נקודות שונות (כמו פרשיות תרומה ותצוה, שבודאי מבטאות ב' נקודות שונות, שהרי נקראות בכל השנים בנפרד — אף ששתיהן עוסקות באותו ענין, הציווי על עשיית המשכן וכו').

ב. החילוק בין תוכן פ' ויקהל ובין תוכן פ' פקודי הוא:

בפ' ויקהל מסופר שמשח הקהיל את בני" ומסר להם את ציווי הקב"ה לעשות את המשכן וכליו, ושבנ"י עשו כמצות הקב"ה. ובפ' פקודי מסופר שמשח ערך את חשבון כל נדבות המשכן, "זהב וכסף וגו'", לאיזו מטרה השתמשו בהם; שמשחו את המשכן ואת הכלים בשמן המשחה, שהקריבו שם קרבנות, ושמעשים אלו פעלו את ההמשכה מלמעלה — "וכבוד הוי' מלא את המשכן".

כלומר: נקודת פ' ויקהל היא עבודת הנבראים, שבנ"י בנו את המשכן בממונם, בגופם ובנפשם: בממונם — י"ג (ט"ו)⁸ הדברים שנדבו; בגופם — הטרחה בגופם לבנות את המשכן וכו'; בנפשם — הענינים ד'נשאו לבו"⁹, "נדבה רוחו"⁹, "חכמת לב"¹⁰, שהשתמשו בהם לצורך מעשים אלו.

אבל לאחרי כ"ז אין זו אלא עבודת הנבראים; ואילו החידוש והנקודה דפ' פקודי היא ההמשכה מלמעלה¹¹ — "וכבוד הוי' מלא את המשכן".

ואף שגם העשי' והעבודה שמדובר אודותי' בפ' ויקהל המשיכה גילוי אלקות מלמעלה — שהרי כל עבודה מעוררת ופועלת ("רופט אַרויס") המשכה מלמעלה — מ"מ, ההמשכה שבפ' ויקהל אין לה ערך כלל לגבי הגילוי אלקות ד"וכבוד הוי' מלא את המשכן" שנמשך ע"י העבודה דשמן המשחה ועבודת הקרבנות שבפ' פקודי.

כי: גם באופנים ש"הזמנה מילתא היא"¹³, הרי ידוע¹⁴ שהמשכת

שהם שני ענינים נפרדים, אלא הם ענינים רחוקים זה מזה בתכלית ובאין-ערוך, שכן עד כמה שהנברא יתעלה במדריגתו, הרי הוא עדיין בגדר נברא, שבאין-ערוך כלל לגבי הבורא (מהנחה בלתי מוגה).

(12) בנוגע לעשיית בגדי כהונה שבפ' פקודי — ראה לקמן ס"ו (המו"ל).

(13) ראה מלא הרועים ערך הזמנה. אנציק' תלמודית ערך זה (כרך ח ע' תתכג ואילך). וש"ג.

(14) שערי אורה שער הפורים ד"ה יביאו לבוש מלכות פ"ז (נו, א ואילך).

(6) כמבואר בארוכה בשיחת ש"פ ויק"פ, פ' פרה, מבה"ח ניסן תשח"י — לקו"ש ח"א ע' 196 ואילך. תו"מ חכ"ב ע' 199 ואילך.

(7) פרשתנו (פקודי) מ, לד.

(8) ראה לקו"ש חכ"א ע' 153. וש"ג.

(9) פרשתנו (ויקהל) לה, כא.

(10) שם, כה.

(11) ולכן הם ב' פרשיות נפרדות — כי, עבודת הנבראים ("ועשו לי מקדש") וההמשכה מלמעלה ("ושכנתי בתוכם") — ע"ד "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני", לא זו בלבד שהם שני ענינים, ולא זו בלבד

האלקות שע"י הזמנת והכנת דבר גשמי למצוה¹⁵ היא שלא בערך¹⁶ לגבי ההמשכה הנמשכת ע"י קיום המצוה בפועל; ויתירה מזה בנוגע לבניית והכנת המשכן וכליו שבפ' ויקהל, שכיון שאינם מתקדשים עד שמושחים אותם בשמן המשחה (או ע"י עבודה)¹⁷, הרי בודאי שהגילוי מלמעלה שע"י ההזמנה הוא לגמרי שלא בערך להמשכה והגילוי אלקות דפ' פקודי, כשכבר היו המשיחה והעבודה.

ואלו הם הנקודות של ד' הסדרות בנוגע להמשכן וכליו¹⁸: בפ' תרומה ותצוה מדובר אודות ציווי הקב"ה על המשכן וכליו — האתערותא דלעילא שלפני האתערותא דלתתא ושנותנת לה כח (אלא שבזה גופא ישנם ב' נקודות: הציווי על עשיית המשכן וכליו — בפרשת תרומה, והציווי לעשות את בגדי הכהונה — בפרשת תצוה¹⁹); בפ' ויקהל מדובר אודות ציווי משה לישראל וקיום הציווי על־ידם — עבודת הנבראים ואתערותא דלתתא; ובפ' פקודי — המדרגה העליונה יותר דאתערותא דלעילא, שלאחרי האתערותא דלתתא²⁰.

ג. אמנם, מבלי הבט על כך שההמשכה דפ' ויקהל אינה מגעת כלל להמשכה דפ' פקודי — אעפ"כ קורין ברוב השנים את ב' הסדרות יחד, כי, כאשר אין זמן, מוכרחים למהר, מוכרחים להספיק בשבוע אחד ענינים שצריכים להימשך ב' שבועות.

ואין הכוונה שצריכים לצאת מענין הזמן, שהרי כל הענין דמשכן ומקדש הוא "דירה בתחתונים"²¹, בתוך זמן ומקום; אלא הכוונה היא שבזמן גופא לא יעמדו בתנועה של הגבלה כ"כ — בזמן גופא תהי' נרגשת פעולה של למעלה מהזמן.

ד. פעולת הלמעלה מן הזמן בהזמן, החיבור דמעלה ומטה, משתקפת גם בחיבור ב' הסדרות יחד — ויקהל ופקודי²²:

18) להעיר מרמב"ן פרשתנו (ויקהל) לו, ח.
19) כי דין בגדי כהונה שונה מדין משכן וכליו, כדלקמן ס"ו.
20) לקו"ת שה"ש כד, א.
21) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז.
ב"ר ספ"ג. במדבר"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו.
ובכ"מ.
22) ע"ד השייכות לחודש אדר — ראה לקמן ס"ה (החור"ל).

15) דאף שבכל הדברים הגשמיים ישנו כח הפועל האלקי, ובפרט לפי המבואר בכ"מ שהכח האלקי שבדברים הגשמיים הוא מבחי' הסובב, מ"מ, קודם שהוקבעו למצוה ה"ה בהעלם, וע"י שהוקבע למצוה נמשך בו אור הסובב בהתגלות (מהנחה בלתי מוגה).
16) וכמבואר בשערי אורה שם, שבענין הספירות הוא החילוק בין מלכות לכתר (מהנחה בלתי מוגה).
17) שבועות טו, א. וש"נ.

נקודת פרשת ויקהל היא עבודת הנבראים, ונקודת פרשת פקודי היא המשכה מלמעלה; והחידוש שבזה — שיש לחבר את שניהם יחד. וענין זה הוא הקדמה והכנה להגילוי דלעתיד, שאז יקויים "ושמתי כדכד", "כדין וכדין"²³.

*

ה. ענין זה שייך גם לחודש אדר²⁴ — כידוע²⁵ ש"המועדים של כל השנה .. ככולן יש שייכות לאותן הפרשיות שחלות בהן" — שהנקודה שלו היא פורים (כדמוכח ממ"ש²⁶ "והחודש אשר נהפך להם גו", ולכן, "משנכנס אדר מרבין בשמחה"²⁷):

הנקודה דפורים היא — "עד דלא ידע"²⁸, למעלה מהגבלה, דלא כשמחת יו"ט שהיא בהגבלה, שהרי "חייבין ב"ד להעמיד שוטרם ברגלים כו"²⁹.

ואין הכוונה שזהו ענין שלמעלה מזמן ומקום, ואין לו שייכות להגבלה — שהרי פורים חל בחול דוקא, ומותר בעשיית מלאכה (וגם בפורים דמוקפין — ברוב השנים כן הוא, ואפילו כשחל בשבת — נדחית השמחה ליום אחר, כדי שלא לערב שמחת פורים בשמחת שבת³⁰), אלא הכוונה היא — שגם בהגבלת הזמן והמקום יש להמשיך שמחה שלמעלה מהגבלה.

ומימי הפורים יש להמשיך ענין זה על כל השנה כולה, כמ"ש³¹ "וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם", והפירוש הפנימי בזה (נוסף על הפירוש הפשוט, שימי הפורים יתקיימו לעולם בכל שנה ושנה בבוא י"ד וט"ו אדר) הוא, שיש להמשיך את הבל"ג שבפורים (לא רק בי"ד וט"ו אדר, אלא) גם בכל ימי השנה.

ודוגמתו בעבודת כל יום ויום — ככל עניני התורה שישנם בדרך כלל ובדרך פרט: התחלת היום היא באמירת "מודה אני", שהו"ע ההודאה והביטול שלמעלה מטעם ודעת — דוגמת כללות הענין ד"עד

פ"א ה"א. רמ"א או"ח סתרפ"ח ס"ו.	23) ישע"י נד, יב. ב"ב עה, א. ונתבאר בארוכה בלקו"ת פ' ראה ד"ה זה (כד, ד ואילך).
27) תענית כט, סע"א.	24) תוכן סעיף זה — נכלל בלקו"ש ח"ג שם הערה 11.
28) מגילה ז, ב.	25) ראה של"ה חלק תושב"כ ר"פ וישב (רצו, א).
29) רמב"ם הל' יו"ט פ"ו הכ"א. טשו"ע ואדה"ז או"ח סו"ס תקכט.	26) אסת"ט, כב. וראה ירושלמי מגילה
30) ירושלמי מגילה פ"א ה"ד. טשו"ע או"ח סתרפ"ח ס"ו.	27) אסת"ט, ט, כח.
31) אסת"ט, כח.	

דלא ידע" שבפורים. וענין זה צריך להמשיך על כל היום, עד למסירות נפש ב"אחד", ולאח"ז — "בכל נפשך ובכל מאדך"³².

ומובן, שכאשר יוצאים מהגבלות השכל, מתמעטים גם הגבלות הזמן, ואז יכולים למהר ולפעול בזמן מועט ענינים שע"ד הרגיל דורשים משך זמן, כנ"ל בענין חיבור ב' הפרשיות ויקהל־פקודי, שבאותם שבעה ימים פועלים הן ענין ההעלאה (ויקהל) והן ענין ההמשכה (פקודי).

*

ו. ע"פ האמור לעיל בנוגע לחילוק הפרשיות ויקהל־פקודי, שבפ' ויקהל מדובר אודות עבודת בני", ואילו בפ' פקודי מדובר אודות ההמשכה מלמעלה — יש לבאר מה שבפ' פקודי מדובר אודות עשיית בגדי כהונה: אף³³ שבפ' פקודי מסופר הענין דעשיית בגדי כהונה — זהו המשך וסיום הענין דבפ' ויקהל ולא החידוש דבפ' פקודי.

עוד יש לומר, לפי שבגדי כהונה אין מצוה בעשייתן (לדעת הרמב"ם³⁴), וי"א³⁵ דגם לא בלבישתן, ואינם אלא הכשר מצוה לעבודת הכהנים, שעבודתם פסולה כשהם מחוסרי בגדים.

ומאחר שלבגדי כהונה אין מציאות של מצות התורה, עד שילבשו אותם הכהנים (בשעת העבודה) — לכן הסיפור אודותם בתורה הוא בפ' פקודי, שנקודתה היא ההמשכה מלמעלה שמצד עבודת הכהנים כו', כי אז נעשית מציאותם.

משא"כ משכן וכליו (מנורה שלחן ומזבח) שיש מצוה בעשייתן³⁶ — הרי יש להם מציאות תורנית משעת עשייתן, ולכן מסופר עשייתן בפ' ויקהל.

(וגם בלא"ה מוכרח לומר כן, כדי שלא יוקשה סדר הכתובים, שהפסיק במ"ש "אלה פקודי גו'" בין סיפור עשיית המשכן וכליו לסיפור עשיית בגדי כהונה).

ובזה יתורץ גם מה שבעשיית המשכן וכליו בפ' ויקהל, לא נאמר "כאשר צוה ה' את משה" (כמו בבגדי כהונה, שבעשיית כל בגד ובגד נאמר "כאשר צוה גו'"), ורק בסיום כל הענין, בפרשת פקודי³⁷, כתיב "את כל אשר צוה ה' את משה",

(35) בה"ג. עיין בהשגות הרמב"ן שם.

(36) ספהמ"צ מ"ע כ.

(37) לח, כב.

(32) ואתחנן ו, ה.

(33) מכאן עד סוף הסעיף — מלקו"ש

הנ"ל הערה 4.

(34) בספהמ"צ מ"ע לג.

[ומה שתירץ הרמב"ן³⁸ לפי שבצלאל שינה הסדר בהם ממה שאמר לו משה, לא זכיתי להבין, שהרי:

א) השינוי של בצלאל הי' מאמירת משה אליו, אבל לא מציווי הקב"ה למשה, וכמרוז"ל³⁹ ש"משה הודה לו ואמר "בצל א־ל היית כו", וא"כ הרי גם במשכן וכליו הי' אפשר לכתוב "כאשר צוה ה' את משה"⁴⁰?

ב) השינוי לא הי' בעשיית כל פרט בפני עצמו, כי אם, בסדר כללות המשכן וכליו, וא"כ הרי אדרבה, הוצרך להשמיט "כאשר צוה גו" בסיום כללות העשי', ולא בעשיית כל פרט?

ולכאורה הי' אפשר לתרץ, שלכך לא נאמר בכל פרט "כאשר צוה גו", כי אין חידוש בזה, דפשיטא שלא שינה, ורק בסיום כללות הענין, ששינה מהסדר שאמר לו משה, משמיענו שגם זה הי' "כאשר צוה ה' את משה", כנ"ל. אבל אי"ז תירוץ מספיק, שהרי גם בבגדי כהונה אין חידוש, ומ"מ נאמר בעשיית כל בגד "כאשר צוה גו".]

וע"פ הנ"ל יש לומר, לפי שהמשכן וכליו שבפ' ויקהל, אף שהם מציאות של תורה, מ"מ אין בהם הצוותא וההתקשרות ("כאשר צוה") בהקב"ה, עד שיומשחו בשמן המשחה, הנקודה דפ' פקודי. ולכן בכל הענינים דבפ' זו — יש לומר "כאשר צוה גו".

ז. וביאור הענין בעבודת האדם:

ידוע שכאור"א מישראל הוא משכן לו ית', כמ"ש⁴¹ "ושכנתי בתוכם", "בתוך כל אחד ואחד מישראל"⁴². וענין זה נעשה ע"י העבודה ד"ועשו לי מקדש"⁴⁰, שנחלקת לג' ענינים: המשכן, כלי המשכן ובגדי כהונה, שהם בהתאם לג' הענינים דמזון (כלי המשכן) לבוש (בגדי כהונה) ובית (המשכן).

והענין בזה:

מזון — שנכנס בפנימיות — ענינו הבנה והשגה, שאין זה ענין שמקיף על האדם, אלא אדרבה — האדם מקיף בשכלו את המושכל, ומטיל עליו את המדידה והגבלה שלו. ובנדו"ד — זהו ענינם של כלי המשכן.

(41) תרומה כה, ח.

(42) ראה אלשיך עה"פ. של"ה סט, א. ועוד. תו"א פרשתנו (ויקהל) פז, רע"א. ובכ"מ.

(38) פקודי שם.

(39) ברכות נה, א. הובא בפרש"י עה"פ.

(40) ועיין בפרש"י שם: "אשר צוה אותו

משה אין כתיב כאן אלא כל אשר צוה ה' את משה".

לבוש (בגדי כהונה) — שהוא "מקיף הקרוב", דהיינו שאף שהוא מקיף את האדם, מ"מ, עשוי לפי מדת האדם, שהגדול צריך לבוש גדול, והקטן — לבוש קטן,

— ובפרט בנוגע לבגדי כהונה (ששייך לכל אחד ואחד מישראל, שנקראו⁴³ "ממלכת כהנים"), שבודאי צריכים להיות כפי המדה, שהרי אסור שתהי' חציצה בין הבגד להבשר⁴⁴, ומפורש בקרא⁴⁵ "מדו בד", "שתהא כמדתו"⁴⁶ —

הרי זה ענין שלמעלה משכל האדם, אבל מ"מ יש לו איזה שייכות לשכלו, וע"ד ענין ידיעת השלילה. ובענין המצוות — הוא ע"ד מצות ציצית, כידוע שטלית הו"ע המקיף, ומ"מ ה"ה תלוי במדת האדם, כדמצינו⁴⁷ שטלית צריך שיהי' בו שיעור "שהקטן מתכסה בו ראשו ורובו".

ואילו בית (המשכן עצמו) — שהוא "מקיף הרחוק", שאינו תלוי כלל במדת האדם, שהרי אותו הבית ראוי בין לגדול ובין לקטן, ועד שכמה בני אדם יכולים להיות בבית אחד — הרי זה ענין שאין לו שייכות כלל עם ידיעת והשגת האדם, ואדרבה — אם נתערכה בזה ידיעתו, אפילו במקצת, אינו שייך כל הענין. ובענין המצוות — הוא ע"ד מצות שכחה ומצוות המלך⁴⁸: מצות שכחה — כל ענינה הוא דוקא שלא מדעתו כלל, ואם ירצה לקיים את המצוה מדעתו — אינו יכול; ועד"ז במצוות המלך, שאינו נעשה מלך אלא כשאינו חפץ בדבר, שהרי "כל הרודף אחר הכבוד הכבוד בורח הימנו"⁴⁹.

ח. ועפ"ז יובן הטעם שהמשכן וכליו נחשבים למציאות גם קודם העבודה, ואעפ"כ, מצד עצם מציאותם אי אפשר לומר עליהם "כאשר צוה גו'" ("הזמנה לאו מילתא היא"):

בנוגע לכלי המשכן (בחי' מזון) — כיון שמדובר על ענין שבמידת והגבלת השכל, הרי גם לאחר ההכנה כו', הנה כל זמן שאינו לומד תורה בפועל, אי אפשר לדעת אם אכן יבוא לידי ענין של קדושה, כי, מצד עצם גישת השכל יש נתינת מקום שיהי' באופן אחר כו', ולכן

47) מנחות מ, סע"ב. טוש"ע ואדה"ז

או"ח רסט"ז.

48) ראה לקו"ת ס"פ ברכה (צט), ב

ואילך).

49) ראה עירובין יג, ב. תנחומא ויקרא ג.

אג"ק ח"ג ע' סג. וש"ג.

43) יתרו יט, ו.

44) ראה זבחים יט, א. רמב"ם הל' כלי

המקדש פ"י ה"ז.

45) צו ו, ג.

46) פסחים סה, ב. וש"נ. הובא בפרש"י

ע"פ.

אי אפשר עדיין לומר על זה "כאשר צוה גו". ורק כאשר מתחיל לנצל הכנה זו בקדושה בפועל — אזי שייך לומר "כאשר צוה גו".

ועאכו"כ בנוגע למשכן עצמו (בחי' בית, מקיף הרחוק), דפשיטא שאין שייך לומר בו "הזמנה מילתא היא", שהרי אין לו שייכות עם האדם כדי שיוכל לפעול בו ע"י הזמנתו (וכנ"ל בענין מצות שכחה, שאי אפשר לבוא לקיום מצוה זו ע"י הזמנת האדם). ולכן, כל זמן שלא נעשה קיום המצוה בפועל, אי אפשר לומר על זה "כאשר צוה גו".

ואעפ"כ, שני ענינים אלו (המשכן וכלי המשכן) הם מציאות גם קודם קיום המצוה בפועל (אלא שזוהי מציאות שלא שייך לומר עלי' "כאשר צוה גו", ולכן מקומה הוא בפרשת ויקהל ולא בפרשת פקודי) — לא מיבעי בנוגע לכלי המשכן (בחי' מזון, הבנה והשגה בשכל), שמציאות השכל קיימת ועומדת גם קודם קיום המצוה (אלא שלא נעשתה עדיין מציאות של קדושה); אלא אפילו בנוגע למשכן עצמו (בחי' בית, מקיף הרחוק), לא שייך לומר שכל מציאותו נפעלת ע"י עבודת האדם (דהיינו ע"י קיום המצוה), שהרי עצם המציאות דמקיף הרחוק אינו שייך כלל להאדם, ולכן בהכרח לומר שהוא בגדר מציאות גם קודם שהאדם עובד בו עבודתו (אלא שרק ע"י עבודתו מתגלה במציאות זו הענין ד"כאשר צוה גו", כנ"ל).

משא"כ בגדי כהונה (בחי' לבוש) — הנה קודם העבודה אינם בגדר מציאות כלל, דכיון שענין הלבוש הוא שיש לו שייכות עם האדם, אלא ששייכות זו היא באופן שלילי — הרי כל זמן שאינו עושה זאת⁵⁰, אין כאן מציאות כלל⁵¹.

* * *

ט. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה זאת חוקת התורה.

* * *

י. כאמור לעיל (ס"א), סיפור מעשה המשכן נאמר כבר בפרשיות תרומה ותצוה; אלא שבפרשיות אלו הסיפור הוא אודות ציווי הקב"ה למשה — בחי' משכן שלמעלה, ואילו בפרשיות ויקהל־פקודי מסופר אודות ציווי משה לישראל, ואודות עשיית המשכן בפועל ע"י ישראל —

(50) לבטל שכלו, שזה גופא היא העבודה
 (51) חסר המשך וסיום השיחה —
 ההוראה כו'. בסיום השיחה נזכר גם המבואר
 בתניא פל"ז (המור"ל).

בחי' משכן שלמטה. ודוקא במשכן זה שלמטה נתקיים הענין ד"ושכנתו בתוכם"⁴⁰ (שהוא נקודת פרשת פקודי, כנ"ל).

והנה, עיקר השראת השכינה בביהמ"ק היתה בקודש הקדשים, שלכן נקרא קודש הקדשים בשם "חדר המטות"⁵², כיון ששם הוא אמיתית היחוד של הקב"ה וישראל⁵³, ועד — "והיו לבשר אחד"⁵⁴, ולכן אמרו רז"ל⁵⁵ שבזמן שהיו ישראל עושין רצונו של מקום היו הכרובים באופן ד"פניהם איש אל אחיו"⁵⁶, שרומז על יחוד הקב"ה וכנסת ישראל⁵⁷.

וענין היחוד הנ"ל ישנו בכל שידוך ובכל חתונה של בני⁵⁸, שזהו שהנישואין הם "בנין עדי עד"⁵⁹, שהו"ע המשכת כח האין־סוף כפי שמתגלה בנבראים מוגבלים⁶⁰, שעם היותם מוגבלים, נמשך בהם ענין של א"ס ובל"ג, בדוגמת קדש הקדשים ש"מקום ארון אינו מן המדה"⁶¹, גבול ובל"ג כאחד.

והענין בזה:

כללות ענין הנישואין מתחיל מנישואי אדם וחוה בגן עדן, שבנישואין אלו הי' הקב"ה עצמו השושבין (כדאיתא במדרז"ל⁶²). ומעין זה הוא בכל ענין של נישואין — שעל זה אומרים⁵⁹ "כשמחך יצירך בגן עדן מקדם" — שבכל שמחת נישואין נמשך מעין ההמשכה שהיתה בשמחת נישואי אדם וחוה בגן עדן.

וזהו א' הטעמים לגודל השמחה שבנישואין — "כשמחך יצירך בגן עדן מקדם", שאז היתה אמיתית השמחה, כיון שהיו עדיין קודם החטא, בדוגמת הזמן דלעתיד שעליו נאמר⁶³ "אז ימלא שחוק פיננו" (שהרי עתה, לאחר החטא, ובפרט משחרב ביהמ"ק — "אסור לאדם שימלא שחוק פיו"⁶⁴).

וזוהי נקודת פרשת ויקהל־פקודי — ההמשכה שלמעלה, "ושכנתו בתוכם". ומפרשה זו באים לפרשת ויקרא — עבודת הקרבנות, שהו"ע

(52) מלכים ב, יא, ב ובפרש"י.
 (53) ראה גם תו"מ ח"ט ס"ע 91. וש"נ.
 (54) בראשית ב, כד.
 (55) ב"ב צט, א.
 (56) תרומה כה, כ.
 (57) ראה גם תו"מ סה"מ אדר ע' פד.
 (58) חסר קצת (הנו"ל).
 (59) נוסח ברכות נישואין.
 (60) ראה לקו"ת שה"ש לט, סע"ד ואילך.
 ובכ"מ.
 (61) יומא כא, סע"א. וש"נ.
 (62) ברכות סא, א.
 (63) תהלים קכו, ב.
 (64) ברכות לא, א.

העבודה שמלמטה, בחי' "אשה מזרעת תחלה", שעי"ז "יולדת זכר" 65 —
 בר קיימא 66, בחי' איש ש"דרכו לכבוש" 67.

*

יא. כיון שעומדים עתה לקרוא בפרשת ויקרא, הרי נכנסים כבר
 לכל עניני השבוע הבעל"ט.

ובהתאם לכך, יש להזכיר מה שהנהיגו מכמה שנים לערוך "מלוה
 מלכה" בשייכות לענין ה"מעמד", וכידוע מכתב כ"ק אדמו"ר
 בנוגע לחשיבות ענין המעמד 68, ונקבע זמנה של ה"מלוה מלכה" בסיום
 חודש אדר או בתחלת חודש ניסן ("מסמך גאולה לגאולה" 69).

וכיון ש"משנכנס אדר מרבין בשמחה" 27 (דקאי על כל חודש אדר)
 — יתן השי"ת שתהי' ה"מלוה מלכה" בשמחה, וממנה ימשיכו את
 השמחה על כל השבוע, ולאח"ז — על כל השנה,

ומגאולת חודש אדר נבוא — באופן ד"מסמך גאולה לגאולה" —
 לגאולה השלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב.

65) שם ס, א. וש"נ. הובא בפרש"י עה"ת
 66) ראה לקו"ת ויקרא ב, ג.
 67) יבמות סה, ב. וש"נ.
 68) ראה אג"ק שלו ח"ב ס"ע נב ואילך.
 69) מגילה ו, סע"ב.

ב"ה. נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א
 לשלוח לאנ"ש שי' בכל מרחבי תבל
 לקראת חג-הפסח, ה'תשכ"א

חג כשר ושמח.

מנחם שניאורסאהן